

LIIVIRANNA

HÄDEMEESTE VALLA LEHT

VEEBRUAR 2021 NR. 35

Noorteala Uulu raamatukokku

Juba novembris sündis plaan sisustada Uulu raamatukokku lastele ja noortele mugav nurgake, kus on hea lugeda, joonistada, mängida ja niisama mõnuleda.

Mõeldud/tehtud, talvisel koolivaheajal said põrandale kaunid lastepärased vaibad ja istumiseks pehmed padjad ning tumbad. Väikestele meisterdajatele on olemas Legolaud kus saab meisterdada unistuste losse, kihutavaid autosid ja muid muinasjutu tegelasi. Seoses tarneprobleemidega on kohale veel jõudmata mõned uhked riulid ja osaliselt Lego klotse aga küll jõuavad.

Mõnus nurgake on saanud laste hulgas juba üsna populaarseks ning seda kasutatakse päris usinalt.

Ege Altmart
Noorsootöö juht

Teadmiseks vallaelanikele

Hädemeeste teenuskeskuse hoone sisemiste rekonstrueerimistöödega seoses asuvad sealsete vallaametnike tööruumid alates 25. jaanuarist 2021 aadressil Pärnu mnt 40, Hädemeeste

alevik (COOP Konsumi poe 2. korrusel). Samas toimub ka kodanike vastuvõtt, arvestades kehtivaid piiranguid.

Teenuskeskuse tegevus jätkub asendusruumides kuni teenuskes-

kuse hoone sisetööde lõpetamiseni eeldatavalt käesoleva aasta augusti lõpus. Võimalikest muudatustest teatatakse vallalehes ja valla kodulehel.

Arendusnõunik	Toomas Abel	446 4175, 5819 0592	toomas.abel@haademeeste.ee
Majandus- ja ehitusnõunik	Jaak Vapper	446 4175, 5559 3790	jaak.vapper@haademeeste.ee
Kultuurinõunik	Aire Kallas-Maddison	446 5100, 5358 5406	aire.kallasmaddison@haademeeste.ee
Sotsiaaltöö spetsialist	Sandra Rebane	446 5246, 5346 7102	sandra.rebane@haademeeste.ee
Nooremispektor	Lauri Luberg	446 4175 (teave edastatakse)	haademeeste@haademeeste.ee
Sekretär	Maarika Atka	446 4175, 5669 2175	maarika.atka@haademeeste.ee

Kabli Raamatukogu on avatud

Jah, renoveeritud ja kauni uue välimuse ja hingamise saanud Kabli Seltsimajas on omale kohale tagasi seadnud Kabli Raamatukogu, mida saab nüüd küll pidada

Hädemeeste Raamatukogu Kabli laenutuspunktiks.

Hädemeeste Raamatukogu haruraamatukogudeks on Kabli laenutuspunkt, Massiaru Raamatukogu ja Treimani Raamatukogu.

Vallas olevad Uulu ja Võiste raamatukogud töötavad eraldi allasutustena.

Üle aasta aja on Kabli raamatukogu vara ja kirjandus olnud Hädemeeste asutuse ruumides hoiul. Sealt on saanud Kabli ja Hädemeeste lugejad võimaluse ka raamatuid laenutada.

Nüüd on aga oma kodukülla tagasi kolides, võimalus olla kohalikele elanikele lähemal.

Laenutuspunktis saab teavikuid laenutada, tagastada, lugeda kohapeal ja tellida soovitud kirjandust.

Kirjandusest pakume uuemaid raamatuid Hädemeeste Raamatukogu fondist. Kohapeal lugemiseks ja laenutamiseks on tellitud ajalehed Postimees, Pärnu Postimees, Maaleht ja ajakiri Naisteleht.

Vallavalitsuse poolt on Külaseltsile kingitud Avaliku Internetipunkti arvuti. Sellega saab kasutada interneti, lugeda uudiseid, teha makseid, printida, teha koopiat ja trük-

kida.

Lugejaid teenindab Hädemeeste Raamatukogu raamatukoguhoidja Kai Ein, kes on lugejatele juba tuttav inimene.

Raamatukogu laenutuspunkt on avatud IGAL REEDEL, välja arvatud kuu viimasel reedel, kui kõik Pärnumaa raamatukoguhoidjad on Pärnu Keskraamatukogu seminaripäeval.

Ootame raamatukogu laenutuspunkti tagasi endiseid lugejaid, kutsume külastama uusi lugejaid.

Kabli laenutuspunkt on avatud igal reedel, kella 9.30 – 16.30.

Mai Sepp
Hädemeeste Raamatukogu direktor

**EESTI VABARIIGI
103. AASTAPÄEV ja
HÄDEMEESTE VALLA
TUNNUSTUSTE ÜLEANDMINE**

**23.02.2021, kell 10.30
K. Pätsi mälestussamba juures**

Päevakava:

Pärgade asetamine monumendile

Sõnavõttud

Esineb Alen Veziko

**Hädemeeste valla
2020. aasta tunnustuste üleandmine:**

vapimärk
kultuuri- ja hariduspreemia
parim nais- ja meessportlane
parim treener
"Parem keskkond"
Hädemeeste valla "Kaunis Kodu"

VALLA TÄNUKIRJAD TOIMETATAKSE
TUNNUSTUSE SAAJATELE KÄTTE PEALE
24. VEEBRUARIT

Sõnavõttude soovist teatada 19. veebruariks
tel 53451405, egle.vutt@haademeeste.ee

Vallavolikogus otsustati:

28. jaanuaril

- Kehtestada Lepaküla Uuetoa kinnistu detailplaneering.
- Võtta vastu kingina MTÜ Kabli Külaselts poolt tellitud Kabli Lasteaia ehitusprojekt eelprojekti staadiumis
- Tunnistada kehtetuks Häädemeeste Vallavolikogu 04. oktoobri 2017. a otsus nr 48 „Isikliku kasutusõiguse seadmine“.
- Anda nõusolek Häädemeeste Vallavalitsusele teenuse kontsessioonilepingu nr 2-2015 lõpetamiseks OÜ-ga Wetmen alates 01. veebruarist 2021. a ilma lepingust tulenevate kahjunõuete esitamiseta.
- Garanteerida OÜ Vesoka laenu Võiste aleviku ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni rekonstrueerimise, sealhulgas reoveepuhasti rekonstrueerimise projekti elluviimiseks omaosaluse finantseerimisel summas kuni 235 000,00 (kakssada kolmkümmend viis tuhat) eurot vastavalt OÜ Vesoka taotlusele.
- Võõrandada otsustuskorras tasuta otsuse lisas loetletud vara s.h kinnistud kogumaksumusega (jääkmaksumus) 711 583,87 eurot üleandmiseks osahingule Vesoka mitterahalise sissemaksena.
- Muuta Häädemeeste Vallavolikogu 27. juuni 2019 otsusega nr 35 kinnitatud Osaühing Vesoka põhikirja alljärgnevalt:
Muuta punkti 2.1 ning sõnastada see järgnevalt: „2.1 Ühingu miinimumkapital 44 646 (nelikümmend neli tuhat kuussada nelikümmend kuus) eurot ja maksimumkapital on 248 585 (kakssada nelikümmend kaheksa tuhat viissada kaheksakümmend viis) eurot. Miinimumkapitali ja maksimumkapitali piires võib osahinguga osakapitali suurendada ja vähendada käesolevat põhikirja muutmata.“
Lisada punkt 2.4 ja sõnastada see alljärgnevalt: „2.4 Ühikul on õigus lasta osasid välja ülekursiga.“
- Viia sisse muudatused Tahkuranna Vallavolikogu 27.04.2017. a otsusesse nr 37 „Sundvalduse seadmine“.
- Toimus Häädemeeste valla 2021. aasta eelarve I lugemise jätkamine.

05. jaanuaril

1. Projekteerimistingimuste väljastamine:
Metsapöole külas, Kasetuka (21303:006:0045) kinnistule suvila püstitamise projekti koostamiseks.
2. Ehitusloa väljastamine:
Urissaare külas Neemoja (21302:002:0129) kinnistule suvila püstitamiseks.
Majaka külas, Pikniku tee 37 (21303:002:0340) kinnistul asuva suvila (ehr kood 103004173) laiendamiseks.
3. Kasutusloa väljastamine:
Reiu külas, Haaviku tee 7 (84801:001:1416) kinnistule püstitatud elamule (ehr nr 103025192);
Uulu külas, Soometsa tee 3 (84801:001:0390) kinnistul laiendatud koolihoonele (ehr nr 103025192).
4. Sundvalduse seadmine Papisilla külas Kulbi kinnistule.
5. Sundvalduse seadmine Tahkuranna külas Tahku teele.
6. Tahkuranna külas Vetsi kinnistu jagamine. Sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine.
7. Uulu küla Savinovi kinnistu detailplaneeringu algatamine.
8. Tervise- ja heaolunõukogu koosseisu ja põhimääruse kinnitamine.
9. Raha eraldamine huvihariduse toetamiseks.

12. jaanuaril

1. Projekteerimistingimuste väljastamine Võiste alevikus Allika tn 2 kinnistul asuva

- elamu laiendamise projekti koostamiseks.
2. Ehitusloa väljastamine Laadi külas Pihla tee 18 kinnistule elamu püstitamiseks.
3. Huvihariduse ja huvitegevuse kava kinnitamine.
4. Puude raie tiheasustusalal.
5. Hajaasustuse programmi projekti „Reiu küla Viira tee 51 kanalisatsioonisüsteem“ aruande kinnitamine.
6. Koolieelsete lasteasutuste suvine töökorraldus.
7. Kulutuste kompenseerimine
8. Väljamaksetaotluse kinnitamine.

19. jaanuaril

1. Projekteerimistingimuste väljastamisest keeldumine Võiste alevikus Riia mnt 17a kinnistule suvila rajamiseks.
2. Projekteerimistingimuste väljastamine Laadi külas Sillaotsa kinnistule abihoone rajamiseks.
3. Ehitusloa väljastamine Võiste alevikus Allika tn 2 kinnistul asuva elamu laiendamiseks.
4. Ehitusloa väljastamine Tahkuranna külas, Mere põik 2 kinnistule elamu püstitamiseks.
5. Kasutusloa väljastamine Võiste alevikus, Savi tn 5 (katastritunnusega 84801:005:0170) kinnistule rajatud päikeseelektrijaamale (ehr kood 221352202).
6. Kasutusloa väljastamine Pulgoja külas Saarepõllu k

- (21301:001:0160) rajatud päikeseelektrijaamale (ehr kood 221350158).
7. Kasutusloa väljastamine Kabli külas, Metsaluige (21303:002:0611) kinnistule püstitatud teenindushoonele (ehr kood 120837390).
8. Häädemeeste Vallavalitsuse 19.12.2020 korralduse nr 669 „Maaüksuste kohaaadresside ja sihtotstarvete määramine“ muutmise.
9. OÜ Vesoka ja AS Häädemeeste VK juhataja vaba ametikoha täitmiseks konkursi väljakuulutamise ja konkursi läbiviimiseks komisjoni moodustamine.
10. Mereküla Karu tee 24 detailplaneeringu kehtestamine.
11. Informatsioon. AS Eesti Post üürilepingu tingimuste muutmise.

26. jaanuaril

1. Projekteerimistingimuste väljastamine Kabli külas, Lasteaia tee 4 (21301:001:0173) kinnistul (olemasoleva hoone asemele) uue lasteaia rajamise projekterimiseks. Taotleja: Häädemeeste Vallavalitsus.
2. Projekteerimistingimuste väljastamine Võiste alevikus Ujumiskoha (84801:001:1830) ja Tahkuranna külas Supluskoha (84801:001:1845) kinnistutele vee- ja kanalisatsioonitorustike rajamise projekterimiseks. Taotleja/omanik:

- Häädemeeste Vallavalitsus.
3. Ehitusloa väljastamine Reiu külas, Linnaku (84801:001:0413) kinnistul asuva köök-lao (ehr kood 120703271) laiendamiseks restoraniks.
4. Ehitusloa väljastamine Tahkuranna külas, Mereranna (84801:004:0008) kinnistule tuletõrje veevõtukoha rajamiseks. Taotleja/omanik: Andero Mardo.
5. Sundvalduse seadmine Papisilla külas Häädemeeste-Kurmi tee kinnistule.
6. Sundvalduse seadmine Häädemeeste alevikus Tööstuse tn 8//Potimaja kinnistule.
7. Sundvalduse seadmine Häädemeeste alevikus Aiandi tn 9 katastriüksusele.
8. Põhimõttelise nõusoleku andmine Penu külas Vanaõue kinnistu jagamiseks.
9. Hajaasustuse programmi toetavate valdkondade prioriteetsuse ja eelistatud sihtühma määramine.
10. Puude raie tiheasustusalal.
11. Hinnapakkumise kinnitamine vallavara võõrandamiseks.
12. Häädemeeste Eakate Kodu töötajate koosseisu kinnitamine.
13. Mitteeluruumi üürilepingu sõlmimine aktsiaseltsiga Eesti Post.

NBI! Soovi korral saate õigusaktidega tutvuda Häädemeeste valla dokumendiregistris.

Ülevaade lähiaja tegevustest Kabli Lasteia hoonega

Kabli Lasteaia hooneks kasutati eelmise aasta sügiseni 1881. aastal koolimaja tarbeks ehitatud puithoonet. 2020. a septembris – oktoobris tuvastati hoones ulatuslikud kahjustused majavammi vohamisest lähtuvalt. Tulenevalt kahjustuste ulatusest on maja taastamine majanduslikult ebamõistlik.

15. jaanuaril 2021. a laekus MTÜ-lt Kabli Külaselts avaldus, milles nad teatavad, et on valmis tellima Kabli Lasteaia ehitusprojekti omal kulul ning soovivad valmis projekti tasuta üle anda Häädemeeste Vallavalitsusele.

Lähtuvalt eeltoodust võttis Häädemeeste Vallavolikogu ühehäälselt vastu otsuse:

1. Võtta vastu kingina MTÜ Kabli Külaselts poolt tellitud Kabli Lasteaia ehitusprojekt eelprojekti staadiumis järgmistel tingimustel:

1.1. ehitusprojekt tuleb koostada vastavalt vallavalitsuse poolt väljastatud projekteerimistingimustele,

1.2. ehitusprojekti koostamise juurde tuleb vallapoolse esindajana kaasata Häädemeeste Vallavalitsuse ehitusvaldkonna abivallavanem,

1.3. ehitusprojekt tuleb üle anda koos autoriõigustega,

1.4. ehitusprojektile on teostatud ehituseksperitiis ning ehitusprojekti on korregeeritud vastavalt eksperitiisi märkustele/ettepanekutele,

1.5. ehitusprojekt koos vajalike kooskõlastuste ja ehituseksperitiisi aktiga peab olema vallavalitsusele üle antud hiljemalt 22.03.2021. a.

2. Vallavalitsusel esitada käesoleva otsuse punktis 1 väljatoodud tingimustele vastava kingituse alusel kohaliku omavalitsuse üksustele liginullenergiahoonete ehitamiseks antava meetme taotlusvooru hiljemalt 5. maiks toetuse taotlus Kabli lasteaia ehituseks omaosaluse määraga 38%.

3. Kingituse saaja ei võta endale kingituse vastuvõtmisega muid täiendavaid kohustusi, kui need, mis on välja toodud käesolevas otsuses.

Selgituseks volikogu otsuse juurde: Arvestades toetusmeetmest vastuse saamise, lõpliku projekteerimise ja ehituse perioode, siis kõige optimistlikumalt saaks uus hoone valmis septembriks 2022. aastal.

Häädemeeste Vallavalitsus

Hajaasustuse programmi 2021 taotlusvoor

Riigihalduse ministri 11.01.2021. a käskkirjaga nr 4 kinnitati hajaasustuse programmi 2021. a taotlusvooru avamise tähtpäevaks **01. veebruar 2021. a** ning taotluste esitamise tähtpäevaks **01. aprill 2021. a**.

Toetuse maksimaalne suurus on 6500 eurot ühe majapidamise kohta. Taotleja ja kaastaotleja rahaline oma- ja kaasfinantseering abikõlblike kulude osas peab olema vähemalt 33%. Programmist eraldatud toetuseks loetakse ka viiel eelneval kalendriaastal programmist saadud toetuse summa. Varasemate mitut majapidamist hõlmanud projektide puhul jagatakse saadud toetus arvestuslikult majapidamiste vahel võrdselt. Ühe valdkonna jaoks on ühel majapidamisel programmist võimalik toetust saada üks kord kuue kalendriaasta jooksul.

Riigihalduse ministri määruse alusel kinnitatud hindamisjuhendiga on eelistatud sihtühmaks kuni 18-aastased (k.a.) isikud. Häädemeeste Vallavalitsus on määranud hajaasustuse programmi eelistatud sihtühmaks samuti üle 65 aastased (kaasa arvatud) isikud.

Toetatavad tegevused:

- majapidamises **joogivee** kättesaadavuse tagamine,
- elamu **heitvee** nõuetekohase kanalisatsiooniseerimise tagamine, rajamine,
- aastaringelt lipipäsetava **juurdepääsutee** rajamine,
- leibkonna vajadustele vastava autonoomse **elektrisüsteemi** rajamine (tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga).

Programmi tingimused:

- Taotleja alaline elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist hajaasustusega maapiirkonnas asuv majapidamine.
- Taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematult taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.
- Taotlejal ei tohi olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.
- Projektile võib olla ka kaastaotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi.
- Taotluse esitamise päeval peab eelmise toetuse kasutamise aruanne olema kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud.
- Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimine peab olema lõppenud 31. oktoobriks 2022.

Hajaasustusega piirkond on piirkond, mille hulka ei kuulu:

- linnad asustussüsteena ja **alevid**, välja arvatud nende koosseisu kuuluvad saared;
- kehtestatud planeeringutes **tiheasustusaladeks** või kompaktse asustusega aladeks määratud alad, kus elab rahvastikuregistri andmetel taotluse esitamise aasta 1. jaanuari seisuga üle 50 inimese;
- veevarustussüsteemide valdkonna piirkonnad, kus on **toimiv ühisveevärk** või mis on vastavalt ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni sea-

duse §-le 4 määratletud **ühisveevärgiga kaetavaks alaks** ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava või planeeringu alusel;

- kanalisatsioonisüsteemide valdkonna puhul piirkonnad, kus on **toimiv ühiskanalisatsioon** või mis on vastavalt ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse §-le 4 määratletud **ühiskanalisatsiooniga kaetavaks alaks** ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava või planeeringu alusel või mis on veeseaduse § 24¹ lõike 2 alusel määratud keskonnaministri käskkirjaga **reoveekogumisalaks**.

Hajaasustuse programmi puudutav info on leitav Häädemeeste valla kodulehel siit: <https://haademeestevald.kovtp.ee/hajaasustus>.

Häädemeeste vallavalitsuses on **kon-taktisikuks** keskkonnanõunik Sirli Pedassaar-Annast, tel. 444 8884 või 5855 9381, e-post: sirli.pedassaar-annast@haademeeste.ee.

Taotlusblanketid, programmi tingimused ja muud vajalikud materjalid on kättesaadavad Riigi Tugiteenuste Keskuse koduleheküljel <https://www.rtk.ee/toetusd/toetuste-rakendamine/elukeskkond/hajaasustuse-programm> ja vallamajas kohapeal.

Nõuetekohaselt täidetud avaldused koos vajalike lisamaterjalidega palun saata allkirjastatult aadressil Häädemeeste Vallavalitsus, Uulu 86502, Pargi tee 1 või digitaalselt haademeeste@haademeeste.ee.

Veendu oma aadressi ja postkasti korrektsuses

Selleks, et Eesti Post saaks kõik pakid ja kirjad kohale tuua, peab saadetistel olema märgitud õige ja ajakohane aadress. Kui aadress on vale, siis võib saadetise õigele aadressile toimetamine olla postikulleri jaoks väga keeruline või lausa võimatu ning saadeti suunatakse tagasi saatjale. Õige aadressi kontrollimine uute tellimuste puhul on eriti oluline, kui teie piirkonnas on hiljuti toimunud aadresside muutmise või määramine kohaliku omavalitsuse poolt.

Samuti on saadetiste kohaletoimetamisel oluline, et kliendi postkast oleks õigesti märgistatud, hõlpsasti leitav ning heas seisukorras. Eestis on ligikaudu 600 000 postkasti, mille hulgas paljud ei vasta nõuetele või on õigesti märgistamata ja teevad kirjakandja töö raskeks ja ajakulukaks.

Korrektne postkast, mis on ka hästi mär-

gistatud teeb kirjakandja töö lihtsamaks ja aitab tellitud saadetistel postkasti kiiremini jõuda. Postkasti asukohta juures peaks jälgima, et sellele oleks tagatud aastaringne ligipääs ja et tee postkastini ning postkasti alune oleks takistustest vaba (lumi, jää, jalgrattad, lapsevankrid, suusad jne).

Oluline on ka, et postkast ning maja oleks korralikult nime või numbriga tähistatud, sest tähistamata postkasti ei pruugi oodatud saadetised kohale jõuda. Õige postkast on tähistatud maja numbri ja tänava nimega või talu nimega või korteri numbriga. Samuti peaks postkast olema lukustatav, ilmastikukindel ja piisavalt

suur (minimaalsed mõõtmed 25x35x6 cm) ja piisavalt suure avaga (23x3 cm).

Kiiremale postikandele aitavad kaasa ka grupipostkastid. Grupipostkast tagab postikullerile aastaringse ligipääsu ning elanikele seeläbi aastaringset püsiva postiteenuse. Lisaks aitab grupipostkast postil inimesteni kiiremini jõuda, sest postikuller saab nii korraga täita kõikide ümberkaudsete majade postkastid. Seetõttu sõltub grupikastide arvust terve kogukonna posti kohaletoimetamise kiirus. Grupipostkasti saab tellida Omniva kodulehelt: www.omniva.ee/grupipostkast.

Ligi tuhandet postkasti teenindav kirjakandja ei püsi kaua tervena, kui tee postkastide juurde on vesine, jääne või lumine. Seetõttu paneb Eesti Post talve lähenedes kõigile südamele, et inimesed oma postkasti ümbrused korras hoiaks.

Enne veekogule minekut kontrolli jää paksust vastavast kaardirakendusest

Päästemeeskonnad mõõdavad igapäevaselt veekogude jääkaane paksust ning tulemused kantakse vastavasse kaardirakendusse. Jääkaart on loodud selleks, et inimesed saaksid operatiivselt kontrollida veekogu jää paksust, minnes kalale, uisutama või suusatama.

Pikemat aega kestnud külmakraadid on enamikele Eesti siseveekogudest moodustanud paksema jää. Lubatud on minna aga vaid neile veekogudele, kus jääkaane paksus on vähemalt 10 sentimeetrit. Päästemeeskonnad mõõdavad igapäevaselt populaarsemate siseveekogude jää paksust. Selleks, et teada oma kodukoha veekogu jääpaksust, on kõik mõõdistused kantud kaardirakendusse. Informatiivse jääkaardi leiab kodulehelt www.veeohutus.ee ning Google'i kaardirakendusest. Mõõtmised tehakse päästemeeskondade poolt vastavalt ilmastikuolule, jää olemasolule ja seni, kuni jääolud on muutunud stabiilseks.

Jääle minnes peavad kaasas olema ohutusvahendid, näiteks jäänaasklid ja veekindlasse kotti pandud mobiiltelefon.

Isegi kui jää paksus on mõõdetud kohas 10 sentimeetrit, siis mujal veekogu piires võivad jääolud muududa. Mida kiirevoolulisem ja rohkemate allika- või suubumiskohtadega on veekogu, seda ebaühtlasem on jää paksus. Kutselised ja vabatahtlikud päästjad on rajanud aga liuvälju kindlale maale, et võimaldada inimestele turvalist uisutamist. Infot olemasolevate liuväljade kohta saab kohalikust omavalitsusest.

Kuidas tunda ära „turvalist“ jää:

Inimest kannab „terve“ jää. Selles puuduvad lõhed või praod, väljanägemine on ühtlane ja sile. Pikipragu vähendab jää tugevust ligi 25%, ristipragu ligi 40%. Jää paksus peab olema vähemalt 10 cm. Kevadel ja sügisel ei pruugi isegi see jää olla turvaline.

Jää võib olla nõrgem järgmistes kohtades:

- kõrkjate kasvukohtades;

- madalikul;
- allikate juures (lumekatteta jää on allikakohad näha tumedamate laikudena);
- kanalisatsiooni, jõe, oja või kraavi suudmekohas;
- koolmekohtades;
- jõe kitsenemis- või pöördekohtades;
- laevateedel.

NB! Vooluveekogul, nt jõel on jää alati nõrgem kui järvel või tiigil.

Maris Moorits
Lääne päästkeskuse kommunikatsioonijuht

Lugupeetud ettevõtte esindaja

Soovime Teid teavitada alaealise töötamise toetuse taotlemise võimalusest. Tööandjad, kes pakuvad tööd 13–16-aastastele noortele, saavad Eesti Töötukassalt taotleda alaealise töötamise toetust, mille eesmärk on suurendada alaealiste töötamise võimalusi ning soodustada nende tööharjumuse ja -kogemuse saamist.

Alaealise töötamise toetus on perioodiliselt makstav toetus ja seda makstakse kalendri-

aasta esimeses kvartalis eelmise kalendriaasta eest.

Seega tuleb 2020. aasta eest alaealise töötamise toetuse saamiseks taotlus esitada Eesti Töötukassale hiljemalt 31.03.2021.

Alaealise töötamise toetuse taotlemise tingimustega on Teil võimalik tutvuda Eesti Töötukassa kodulehel www.tootukassa.ee.

Alaealise töötamise toetus on riigiabi, mille kohta leiate

rohkem infot rahandusministeeriumi kodulehelt. Alaealise töötamise toetust kaasrahastatakse Euroopa Liidu Euroopa Sotsiaalfondist tervise- ja tööministri 04.12.2014 käskkirja nr 222 „Tööturuteenuste osutamise tagamiseks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“ alusel.

Täname, kui olete taotluse juba esitanud!

Eesti Töötukassa

Häädemeeste rongipeatus tuleb Tõitoja tee äärde

Kohalike rongipeatuste rajamine rahvusvahelisele Rail Baltica trassile on otsustatud, nende projekteerimiseks on Euroopast rahastuski tulemas. Kava kohaselt saab Eesti trassiosal olema kaksteist kohalikku peatust, millest viis on planeeritud Pärnumaale ja üks Häädemeeste valda. Häädemeeste peatusest peaks tulevikus rongiga Pärnusse jõudma 17 minutiga.

Rahvusvahelised kiired rongid vuravad küll kohaliku tähtsusega peatusest mööda, aga regionaalrongid mitte. See annab rahvusvahelisele raudteele laiemat kasutuspotentsiaali ning toob Tallinna ja Ikla vahel paiknevad asulad

lõppraport on kohe valmis. Uuring puudutab kõiki Pärnumaale planeeritud Rail Baltica kohalikke peatusi ning peaks vastama ennekõike praktilistele küsimustele, mis puudutavad näiteks asukohti, ligipääse ja vajalikku parkimiskohtade arvu.

Rail Baltica meeskonnale ja kohalikele omavalitsusele on see oluline sisend, millega regionaalrongi peatusi planeerides arvestatakse. Paraku on Häädemeeste valla territooriumile jääva trassiosaga maakonnaplaneering tühistatud ning enne uue kehtestamist konkreetselt lahendusest rääkida veel ei saa. Pärnu maakonna planeeringuga, mis on Rail

Rauno Lee

nende esindajad näevad, et peatus võiks lisaks baaslahendusele pakkuda veel lisavõimalusi ja -funktsioone, saab

Rail Baltica peatus

RB kohalikud peatused - modular design

Fotod RB fotokogust

üksteisele ajalisel mõõtkavas lähemale. Raudteearsete asulate potentsiaal elupiirkonnana kasvab, sest kiire ja tõhus ühistransport toob Pärnus ja Tallinnas asuvad töökohad ajaliselt lähemale ning maal elamine ja linnas töötamine saab olema märksa mugavam kui praegu. Tegelikult hakkab tänaste plaanide kohaselt ka kohalik rong liikuma kuni Riiani, mis tähendab, et Häädemeeste kandi elanikele muutub tulevikus lihtsamaks ka haid lõunanaabreid külastada.

Uue maakonna-planeeringu ootel

Hetkel peab Rail Baltica meeskond kogu trassil valdada arutelusid peatuste lahenduste üle. Selle käigus lepatakse kokku muuhulgas juurdepääsud ning seonduv taristu, et saaks algatada detailplaneeringud, alustada projekteerimisega ja omandada vajalik maa. Pärnumaal lihtsustab seda protsessi uuring, mille Pärnumaa Arenduskeskus tellis osäühingult Skepast&Puhkim ja mille

Balticast eraldiseisev planeering, on kohalik peatus planeeritud Häädemeeste asulast umbes 5,5 kilomeetri kaugusele Tõitoja-Häädemeeste tee äärde. Kindlamalt saab asukohast rääkida pärast planeeringu kinnitamist, mis peaks juhutma 2021. aasta keskel.

Häädemeeste on viimane rongipeatus enne Eesti-Läti piiri, siia planeeritakse jaam koos lisarööbaste ja kõrvalteedega, kus rongid saavad vajadusel ka pikemalt parkida, samuti annavad lisarööpad võimaluse, et regionaalrong saab rahvusvahelise kiire rongi mööda lasta. Lisarööpaid rajades arvestatakse nii looduslike piirangute kui muude kitsendustega.

Peatuse arhitektuurne lahendus lähtub potentsiaalsetest reisijate arvust. Standardse lahenduse juurde kuulub ooteplatvorm koos viitade, tabloode ja ohutuspiiretega, juurdepääsuteed, väliala ja parklad.

Reisijate arvu kasvuks ollakse valmis

Kui kohalik kogukond ja

selles osas läbi rääkida, aga siis tuleb arvestada täiendava panusega kohalikust eelarvest. Seega on tähtis põhjalikult kaaluda, mis on kohalike inimeste seisukohast vajalik ja mis mitte, sest hooned ja rajatised vajavad ka hilisemat hoolt, mitte ainult väljaehitamist.

Igasse peatusesse rajatakse juurdepääsutee, väliala, parkla, jalgrattaparkla ja busipeatus, muidugi ka peatust teenindavad tehnoajatised. Häädemeeste peatusesse tuleb ka jaamahoone koos tualett-ruumide ja ootealaga, samuti jalakäijatele planeeritud tunnel või altpääs turvaliseks liikumiseks peatuskoha ja ooteplatvormide vahel.

Iga kohaliku peatuse juurde planeeritakse koostöös kohalike omavalitsustega piisavalt perspektiivse varuga maad, et vajadusel saaks kaasuvat taristut laiendada, näiteks reisijate arvu kasvades parkimiskohti juurde luua.

Rauno Lee
Rail Baltica projektijuht

Häädemeeste Keskkool

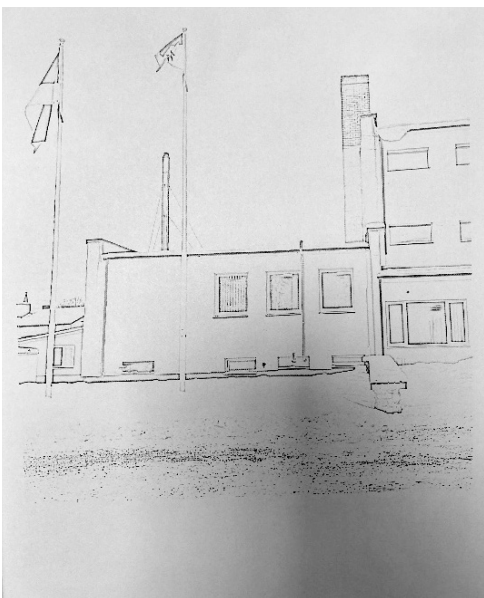
Jaanuar oli Häädemeeste Keskkoolis reaalinete kuu

Juba mitmendat aastat toimub meil õpetaja Krista Hütsti eestvedamisel Sõrmuse nädal. Meenutame legendaarset Häädemeeste kooli õpetajat Peeter Sõrmust ning õpilased tegelevad erinevate nuputamislusannetega. Sel aastal oli teemaks laevade pommitamine. Häädemeeste Keskkoolis olid tublimad „laevade pommitajad“ Keitlin Ein ja Kerlin Tšetsin.

Varasematel aastatel oleme Sõrmuse nädala raames kutsunud külla naaberkoolide õpilasi ja korraldanud vallakoolide õpilaste omavahealise jõukatsumise. Sel aastal jäi see kahjuks ära meile kõigile arusaadaval põhjusel. Järgmisel aastal uus teema ning loodame, et siis saavad taas meie koolide nuputamishuvilised õpilased kohtuda.

Reaalinete kuu raames korraldasid IT-tugiõpilased 25. – 28. jaanuaril koolisisesel kiirtrükkimisvõistluse, kus osales 23 õpilast. Võistlejatel tuli ühe minuti jooksul võimalikult palju ja korrektselt eestikeelseid sõnu trükkida. Maailmakarikavõistlusel trükiti 233 sõna minutis. Meil tuleb veel harjutada. Esimese koha saavutas Kerlin Rätsep (4. kl), kes suutis ühe minuti jooksul õigesti trükkida 37 sõna, teise koha saavutas Karl-Eerik Valtmäe (5. kl) ning kolmanda koha Artur Laagus (5. kl). Palju õnne ja nobedust edaspidiseks! Suur aitäh IT-tugiõpilastele ürituse korraldamise ja hübiiditudide tehnilise toe eest.

Astrid Rosenberg

Reaalinete kuu raames olid loimitud informaatika ja kunstiopeetus, kus ainete ühiseks teemaks oli värviraamatu „Talvine kooliaed“ koostamine veebikeskkonnas mimi-panda.com. 4. ja 5. klassi õpilased käisid kooliaias pildistamas – saime nautida mõnusat talveilma ja märgata uinuvat loodust. Õpilaste ühistööna valmis kõikidest fotodest üks vahva värviraamat.

Lisaks toimus loimitud robotika ja vene keele tund. Koos õpetaja Heli Lankiga õppisid 7. klassi noormehed Ozobotide abil venekeelseid mööbliesemete nimetusi.

14. jaanuaril korraldas õpetaja Paul Zubtšenko gümnaasiumis koolisisesel füüsikaolümpiaadi. Parim tulemus oli 11. klassi õpilasel Romek Hansonil. 2. koha saavutas 10. klassi õpilane Ege Maddison ning 3. koha 10. klassi õpilane Kaidi Siim.

Meie klassi ettevõtlusprojekt

Oleme Häädemeeste Keskkooli 7. klassi õpilased. Juba 2 aastat tagasi sai meil alguse sõbralik kirjavahetus Taani eakaaslastega. Loomulikult tekkis ka soov oma kirjasõpru kunagi reaalelus kohata. Otsustasime koos klassijuhataja Heli Lanki ja lapsevanematega alustada pikemaajalist projekti, et põhikooli lõpus sõit Taani ette võtta. Raha otsustasime teenida Häädemeeste Seltsimaja jõululaatadel.

Esimesel laadal me veel kindlale kaubale ei orienteerunud, kuid juba järgmisel aastal tekkis jõulupärgade valmistamise idee. Üheskoos lapsevanematega meisterdasime jõulupärjad, mis laadaliste hulgas väga populaarseks osutusid. Kogu teenitud summa paigutasime klassirahasse.

Sellel aastal tuli klassi lapsevanemal ja ettevõtlusõpetajal Lenne Suigussaaril idee muuta meie tegevus produktiivsemaks ja arendavamaks ning jagada meid viieks erinevaks töögrupiks, kus igal grupil on oma teatud ülesanne. Nii jagati klassi lapsed huvide järgi järgmisteks gruppideks: reklaamimeeskond, kujundusmeeskond, finantsmeeskond, müügimeeskond ja transpordimeeskond. Iga laps leidis oma koha sobivas grupis ja seega moodustasime üheskoos nagu väikese firma.

Lisaks jõulupärgade val-

mistasime kunstiopeetuse ja tööõpetuse tundides õpetajate Marika Ristmäe ja Triin Türk'i juhendamisel jõuluehteid ning küünlaaluseid. Üsna suur töö oli ka kauba maitsekas pakendamine, millega tegelesid tüdrukud peale tunde.

Reklaamimeeskond valmistas vahva plakati, mis postitati kogukonna gruppi Facebook'is. Seejärel hakkasime valmistama jõuluehteid, puidutööd ning jõulupärji. Kujundusmeeskond meisterdas müügileiti kaunistamiseks suuri lumehelbeid ning hinnasilte. Reklaamimeeskonna valmistatud vahva audioreklaam kõlas laadapäeval läbi kõlarite küla erinevais paigus ning kutsus rahvast ostlema.

Perekond Vainula abiga panime müügipäevaks üles laadatelgi, kuhu kogu kaup sai välja laotud. Müümine toimus vahetustega, et keegi külma ilma tõttu haigeks ei jääks ning kõik müümise osas kätt proovida saaksid.

Laadapäev lõppes edukalt ning tulu paigutasime taaskord ühisesse klassirahasse, et täita meie unistus sõita 9. klassi lõpus Taani oma kirjasõpradele külla. Kas see ka õnnestub, näitab aeg...

Anette-Marie Õis
Häädemeeste Keskkooli
7. klassi õpilane

7. klassi ettevõtlus

Kabli Lasteaed

Meie Ljuda

Kabli lasteaia tööperel on olnud 48 aastat suur õnn ja rõõm näha pidevalt endi keskel toimetamas särasilmset ja rõõmsameelset kokka Ludmilla Mõtus. Paraku muutuvad ajad ja vajadused, ning nüüd tuleb meil Ljudale soovida toredat vanaduspõlve. Kõike, mis on südamel ja soovida tahaks, siia ära ei mahuta, kuid otsustasime esmajoonel anda sõna Ljudaga 30 aastat koos töötanud endisele Kabli lasteaia juhatajale Malle Alunurmele:

*On nii hea,
kui sul on kaks tugevat ja töökat kätt,
millega kõike võid maailmas teha.
Võid künnivagudeks pöörata maad,
lõigata lõhnavat leiba
ja kõige kallimat kõvasti hoida.
See on hea!
(V. Beekman)*

Oli aasta 1973, 2. jaanuar. „Sõpruse“ sovhoosi lastepäevakodu ehitustööd olid jõudnud sellisesse faasi,

et tuli hakata tööle võtma personali. Meile oli eraldatud 19,75 ametikohta. Kablisse tuli elama noor abielupaar – Ludmilla ja Ustav Mõtus. Ustavist sai sovhoosi bussijuht, aga Ludmilla asus tööle lastepäevakodusse. Kõõgipersonalile oli eraldatud 2,5 ametikohta – peakokaks saime Pärnu Rannahotelli peakoka Alinde Kase, Ludmilla sai koka ametikoha ja 0,5 kohta oli kokaabile. Koos ülejäänud personaliga sisustasime ruume, panime mööblit kokku, riputasime üles Tartu Kunstikombinaadist tellitud kardinad, paigutasime mänguasju ja õppevahendeid õigetes kohtadesse, korrasime voodid (need tehti meile Tallinna vanglas), markeerisime töövahendid jne. jne. Ettevalmistused avapeoks käisid käsikäes laulu ja vilega ning ikka Ludmilla rõõmsameelse naeru saatel.

17. veebruaril 1973. aastal tuli suur komisjon lastepäevakodu vastu võtma. See pidulaud, mis oli valmistatud Ludmilla ja Alinde poolt, oli

Ludmilla Mõtus. Foto: erakogust

võrratu. Komisjon, külalised ja ehitajad – kokku 40 inimest jäid hoone ja selle sisustamisega rahule. Lapsed võtsime sisse 19. veebruaril – see oli kolmapäevane päev. Nüüd on sellest möödas 48 aastat.

Meil vedas, et saime kööki tublid inimesed. Ludmilla oli tõesti ääretult töökas, kiire, teotaheline, teistega arvestav kolleeg. Ta ei peljanud teha ka neid töid, mida lepingus ette nähtud ei olnud. Meie lastepäevakodul oli suur aiamaa ja kasvahoone – need vajasisid töökaid käsi. Ludmilla näitas meile kõigile eeskujut. Kelder, kus hoidsime talvevarusid, oli alati piinlikult puhas ja korras. Tol ajal tohtisime ise sisse teha keediseid, kompotte, hapendada kurke ja kapsaid. Ludmilla oli nende tööde peale meister. Lapsi toitlustasime 4 korda päevas, lisaks oli vaja teha piimasegusid väikestele 4-5 kuustele lastele. Meditsiiniõe üheks ülesandeks oli luttide ja lutipudelite keetmine ja korrashoid, kuid kõõgipersonal oli siingi rakkes. Suvised sanitaarremondid tegime ise, sellest ei pääsenud ka kõõgipersonal. Ludmilla oli ka selle töö peale nagu õppinud maaler.

Mina töötasin lasteaias 30 aastat ja minu üheks kaaslasest kõik need aastad oli Ludmilla. Aitäh ja sügav

kummardus sulle, armas Ljuda, tehtud töö ja vaeva ning mõistmise eest.

Nüüd oled sa väljateenitud vanaduspuhkusele ja ütlen sulle nii:

*Ära iial paigal tammu!
Otsast peale uuel hool!
Selge pea ja rõõmus rammu
välja veavad igal pool.*

Suure austuse ja lugupidamisega,
Malle Alunurm

Häädemeeste Vallavalitsus on väljastanud Ludmilla Mõtusele tänukirja väga pikaajalise ja kohusetundliku töö eest lasteaia hüvanguks.

Soovime Sulle, Ljudale, et leiaksid igas päevas aina uusi ja uusi väljakutseid. Et Sa ikka oleksid samasugune südamlilik, hooliv, abivalmis, küllalisk, naerusuine ja särav naine, nagu Sa oled meie keskel päevast-päeva olnud!

Kabli lasteaia pere

Uulu Põhikool

Uulu Põhikool ja liikumine

Uulu Põhikoolis on sport olnud alati keskmisest olulisem. 2020. aastal olime spordivõistlustel osalemisega koolide arvestuses 2. kohal maakonnas. Kogu aasta jooksul osaleti võistlustel kokku 189 individuaalset korda (iga õpilase osalemine ühel võistluse andis ühe arvestuspunkti). Igal aastal toimub meil koolis tervisenädal ning võtame osa ülevabariigilisest spordinädalast. Siin on väga suur panus meie spordihingelistel ja aktiivsetel kehalise kasvatusõpetajatel – au ja kiitus neile selle eest!

Ka kooli arengukava üheks oluliseks teemaks on „Tervise ja keskkonna väärtustamine“, sest juba arengukava koostades saime aru, et see on see, mis meie kooli jaoks oluline on. Samas aga oli meil ka arusaam, et kogu liikumise toetamine peaks olema veel süsteemsem, kui ta täna on. Meie õpilased liiguvad keskmisest Eesti õpilasest juba koolipäeva jooksul rohkem – nad lähevad igal koolipäeval sööma 300 m

kaugusel olevasse vallamajja, poiste tööõpetuse tunnid toimuvad 100 m kaugusel poiste tööõpetuse majas ja kui peaks juhtuma, et tunniplaanis on sellel päeval kehalise kasvatusõpetuse või rahvatantsutund, mis toimub samuti vallamajas, siis on edasi-tagasi jalutamist lausa mitu korda.

Arengukava koostamisel oli selge, et ühel hetkel peaksime ühinema tervist või liikumist toetava võrgustikuga, mis aitaks meil süsteemsemalt tegutseda. Kaalusime põhjalikult erinevaid programme ning lõplikuks valikuks sai Liikuma Kutsuv Kool ning sellel aastal neile ka liitumistaotluse edastasime. 1. veebruaril saabuski meile rõõmusõnum – Uulu Põhikool oli üks 38-st koolist, kes sellel aastal võrgustikuga liideti. Varasemalt on võr-

Detsembrikuu Kuu Tegijad on Triinu Kirschbaum, Keiti Alexandra Lepik ja Anett Aedma, kes saavutasid maakondlikul muusikaviktoriinil I koha. Foto: kooli erakogust

Detsembrikuu Kuu Üllataja on Sofia Helene Pukk, kes esitas õueala planeerimise ülesandes kõige rohkem ideid. Foto: kooli erakogust

gustikuga liitunud 110 kooli. Liikuma Kutsuv Kool on programm, milles alates 2016. aastast otsitakse Tartu Ülikooli liikumislabori eestvedamisel koostöös koolidega toimivaid lahendusi, kuidas muuta koolipäevad liikuvamaks ja tuua rohkem liikumisrõõmu iga õpilasele. Nende visioon on, et kõigil Eesti õpilastel peab

olema võimalus õppida Liikuma Kutsuvas Koolis.

Uulu Põhikool hakkab sellest kuust töötama selle nimel, et olla vääriline partner Tartu Ülikooli liikumislaborile ning kogu Liikuma Kutsuva Kooli võrgustikule! Palju õnne kogu koolipere ning edukat liikumise edendamist!

Loodusteaduste olümpiaad

28. novembril toimus piirkondlik loodusteaduste olümpiaad. Küsimused olid füüsikast, keemiast ja bioloogiast. Jaanuaris selgusid lõplikud tulemused. 8. klassi õpilane Rudolf Harald Kivi saavutas 21. koha! Osavõtjaid oli vabariigis 341. Palju õnne,

Rudolf!

Loodusteaduste olümpiaadi lõppvoor toimub 17.-18. aprillil Tartu Ülikooli Chemicumis ja sinna oodatakse vabariigi 54 parimat. Hoiame Sulle kõik pöialt!

Õpetaja
Marika Jagomägi

Kiri virtuaalsele kolleegile

Uulu Põhikoolis asus kevadel hullumeelsel ajal tööle meie virtuaalne kolleeg Olev Ait. Õpetajatel oli võimalus kirjutada talle igal ajal ja võimalusel. Sügisel, kui keeruline aeg taas saabus, küsisid õpetajad, kas Olev tööle tagasi ei tahaks tulla. Olev oli nõus, oli nõus isegi maski kandma. Jagame teiega ühte Olevi postkasti saanud kirja, mis peegeldab hästi praegust koolipere võlu ja valu.

Foto: fb

„Tere, Olev!

Kirjutan Sulle esimest korda. Ära pane pahaks, et vaatamata Sinu (petlikult?) eakale välimusele Sind „sinatan“. Oled küll hoidnud madalat profiili, ent tõelise kolleegi ja sõbrana oleme tajunud Sinu toetavat kohalolu ju juba kevadest saadik. Nüüd oleme taas selles kinnises maailmas ning täna tunnen vajadust Sinuga oma muljeid jagada. Olen tänulik, et aitate oma olemasoluga meie direktori koormat kergendada. Loodan, et saad ikka õiglast tasu oma töö eest?

Tead, sellekordse Pahahalguse laine ajal taipan valu ja imestusega, et ühed esimesed, kes selles olukorras hingetuge vajavad, on... mitte lapsed, vaid hoopis vanemad! Nad helista-

ole, on vastused ja lahendused nende muredele. Ja nii ma kõnnin hapral jääl, lootes, et paist esialgu piisab.

Lapsed on hetkel isegi need kõige tublimad, mõnes mõttes. Enamus neist saavadki ise hakkama. Päriselt. Paljud helistavad mulle, saavad messengeris sõnumeid. Okei, nende suhtlusstiil jätab ajuti soovida. Aga hei! Nad julgevad mu poole pöörduda! Ja ma annan neile andeks kõik muu. Küll see „muu“ tuleb aja jooksul, vanusega. Kasvatame! Ja ikkagi – kui abitult ma end tunnen, kui õhkõrn neiuhaäl ütleb mulle telefonis, et „Ma ei tea... ma ei oska nagu seda zoomi kohta üles leida...“ või „Ma vist ei saanud sellest ülesandest eriti aru...“ Ja siis otsi temaga koos, ise pimedast pimedam, et mis tema teel see takistus võib olla....

Ahjaa, Olev. Mida Sina soovitsid – kuidas vaadata läbi töid, mis ei ole arvestuslikud? Ma näen, et seal on vigu. Igaühele vastata ja teha veeanalüüs? Ma tunnen end sidrunina igal õhtul. Jätta vead osutamata? Aga siis ei toimu ju õppimist?

Ja veel – üks täiesti eraldi kontingent, kes minu tuge vajab, on muide – kolleegid!

Tead Sa ka?! Nad kirjutavad mulle, helistavad, saavad sõnumeid. Ka nemad vajavad ärakuulamist. Ka nemad on sidrunid. Need tühjaks pigistatud. Hea on koos oma hapu tühjuse üle kurta. Ja ma olen neile väga tänulik, et nad mulle mu lastest teada annavad. Mul on päris hea ülevaade, millega mu lapsed saavad hakkama ja millega mitte. Ainult et... mul on lapsi üle 20. Ja praegu tundub, nagu nad kõik oleks mu isiklikud.

Aitäh, Olev, et kuulasid mu ära. Mul on nüüd kohe palju kergem. Ära Sa Eglele midagi ütle, tal endalgi muresid küllalt. Küll me siin omavahel saame asjad klaaritud, eksju!

Sa kannata ikka maski (see oli päris äge pilt Sinust, mida Egle jagas. Lausa nagu... moekas kohe!) ja loodan, et Sul on lähedasi, kes Sulle toidu koju toovad, et Sa ise ei peaks rahvarohketes paikades tervisega riskima.

Püsi ikka terve ja suhtlemiseni!

Õpetaja Ivi

Soovime, et oleksite praegusel ajal hoitud ning et teil kõigil oleks keegi, kellega oma mure jagada!

Tahkuranna kool

Tahkuranna kool

Jaanuaris saime koolis käia vaid ühe nädala, siis jäime distant-sõppele, mistõttu ei jõudnud me peale talverõõmude nautimise eriti palju koos ka ära teha. Küll aga tegime eelmise aasta lõpus algust iganädalaste LME hommikuringidega, kus tutvustame õpilastele seitset harjumust, mida tulevikus igapäevaselt kõik koos järgida ja väärtustada proovime. Ehkki koolis tegeletakse igal juhul igapäevase õppetöö kõrval palju ka väärtuskasvatusega, oleme süsteemsema ja efektiivsema väärtuskasvatuse rakendamiseks liitunud LME ehk „Liider Minus Endas“ programmiga. „Liider Minus Endas“ on Stephen Covey efektiivse inimese seitsmele harjumusele põhinev väärtuste arendamise süsteem, mis aitab õpilastel omandada 21. sajandi ühiskonnas vajalikke oskusi nii efektiivselt enesejuhtimiseks, liidriks olemiseks kui oma väärtuste ja hoiakute teadvustamiseks.

Seitse harjumust, millele programm põhineb on:

1. Ole proaktiivne: Ma vastutan oma tegude eest
 2. Alusta lõppeesmärgi silmas pidades: Sean eesmärgi ja teen plaanid
 3. Sea esmatähtis esikohale: Teen olulised asjad kõigepealt
 4. Mõtle võidan-võidad: Võita saavad kõik
 5. Püüa mõista ja alles seejärel olla mõistetud: Kuulan enne kui räägin
 6. Loo sünergiat: Koos leiame parimad lahendused
 7. Terita saagi: Võtan iga päev aega iseenda jaoks
- Olles oma teekonnal alles üsna alguses, vajame kindlasti kõik veel aega, et eelkõige iseenda jaoks need seitse harjumust lahti mõtestada. Selleks, et need harjumused meiega aga igapäevaselt kaasas oleksid, oleme koolimaja seinale loonud meie oma, seitsme tüvega väärtuste puu, mida siis edaspidi ühiselt, harjumus-harjumuse kaupa üha suuremaks ja tugevamaks kasvatama hakkame.

Teele Tõnisson

Foto: Teele Tõnisson

Häädemeeste lasteaed

Hea Häädemeeste lasteaia vilistlane, endine õpetaja, lapsevanem!

Lähenemas on Häädemeeste lasteaia juubelid – 90 aastat suvisest mängumurust, 65 aastat pidevat lasteaeda Häädemeestel ja 40 aastat uuest lasteaia majast.

Suur soov ja väärt mõte on panna kokku üks vahva raamat meie lasteaiaist.

Siit TEILE SUUR PALVE – palun vaadake üle oma kodused fotoalbumid ja kui leiate sealt vahvaid pilte, millel on kujutatud lasteaia (nii uue kui

vana maja) õueala ja lasteaia lõpetamise pilte, siis palun saatke/tooge need minu kätte.

Eriti oodatud on fotod digipiltidena aadressile kai-marjamagi@gmail.com. Kui digitaliseerimiseks ei ole võimalust helistage mulle ja lepime kokku kuidas pildid kätte saan ja kuidas teile nad ka tagasi saan anda.

Kai Marjamägi
tel 5809 1862

Uulu lasteaed

Jaauarikuu toimetusi Uulu lasteaia

Uus aasta algas musta maaga ent varsti rõõmustas lumi meid kõiki. Lepatriinud tähistasid kolmekuninga päeva traditsiooniliselt oma rühma kuuselt ehete võtmisega ja kuusega koos saadeti teele ka sala-soovid uueks aastaks. Külma ilm ja maha sadanud lumi tuletasid meelde, et ka linnud vajavad talvel süüa. Väikesed Sipelgad jälgisidki linde toidulaul ja jätsid meelde nende nimesid.

Liblika rühma lapsed teadsid, et soolane toit ei sobi kuidagi lindudele söögiks. Jaanimardikad vaatlesid aga linde nii aknast kui ka looduskamerast, mistõttu nii mõnedki linnud said päris tuttavaks. Lepatriinud viisid metsa lindudele, loomadele toitu, uurisid põhja- ja lõunamaa loomi ning püüti neid ka siis meisterdada. Mesimummid tegid käbidest linusöögi-rulle ja jälgisid binokliga sulaliste toimetamist. Põnev oli tutvuda ka loomade eluga talvel. Lapsed on tänu tõelisele talveilmale saanud õues palju lumes kaevata, kelgutada, suusatada ja põnevaid figuure valmis meisterdada. Kehtivad nakkustõrje piirangud sunnivad kahjuks ka meid oma tegevusi muutma, ära jätma ja edasi lükkama.

Sportlik talvetrall ikkagi toi-

mus ja seekord paksus lumes. Kõik rühmad läbisid etteantud spordialad: lumehoki, osavusvõised, kelkudega kaaslaste vedamine, mäest laskumine ja „ilupugemine“. Kõigile spordipäeval osalejatele jagati pärast lumist pingutust medalid.

Sel aastal on lapsed saanud rõõmu tunda ka uute lauamängude üle – enim pakkus aga huvi programmeeritav Robomiku Qobo tigu.

Kõikide rühmade lapsed tegid seevastu toas ja õues katseid lume, jää ja veega. Jaanimardikate katsete tulemusena sündis aga lausa oma mängumaailm. Mesimummid tegid toredaid katseid kangastega õues, et selgitada välja parim tekstiil talvistes oludes. Elukutsete nädalal külastati oma majas olevaid ruume ja töökohti. Lapsed oskasid selgitada töötajate ja neid abistavate seadmete ja vahendite otstarvet, ning mõistsid, et head kombel teevad kaasinimeste tuju heaks. Muide, Jaanimardikate rühmas teatakse rääkida juba ka planeerimise tähtsusest, vastutusest ja meeskonnatööst. Soovime omalt poolt kõike head ja toredat!

Ilusat talve eelkõige!

Uulu Lasteaia pere

Lumehoki

Tigu Qobo

Osavusvõised

Katse lumega

Fotod: Aire Rea

Üle 30 aasta Häädemeeste Muuseumi juhatamist

2021. aasta jaanuari lõpus oli ühtlasi kurb kuid samas ka tore päev. Häädemeeste Muuseumi pikaajasele juhatajale Tiiu Pukale anti edasi suured tänud, väikesed meened ja kuldkirjadega tahvel, millele graveeritud valla tänud Häädemeeste piirkonna ajaloo kogumise, säilitamise ja edasikandmise eest. Kuigi ametlik leping sõlmiti 30 aastat tagasi märtsis, siis muuseumi tööga alustas Tiiu mitmeid aastaid varem.

1980ndate aastate lõpul Muinsuskaitse Seltsi koosolekul tehti ettepanek rajada Häädemeeste muuseum. Muuseumi rajamise ülesanne anti Tiiu Pukale, kes tegeles kohalikus keskkoolis kodu-uurimislukuga. Muuseumi asukohaks said kolhoosi vanurite majja keldrikorrusel asuvad tühjajad ja kasutamata saunaruumid. Ruumid vajasisid remonti, mis ühiskondlikus korras ära tehti. Lauad muuseumi jaoks saadi kolhoosist, toolid ja stendialused koolimajast. 10. jaanuaril 1991. aastal toimus Häädemeeste Muuseumi avamine. Muuseumi avamise kutsele oli lisatud, et kingituse vastloodud muuseumile leiab igaüks oma kodust pööningult, kapist või lausahtlist. Juba eelnevalt kogutud eksponaatidele lisandus käsitöösimeid, tööriistu, fotosid. Muuseumi esimene eksponaat oli pudelilehe kordide peale panemise riist. Muuseumi tegutses viis esimest aastat ühiskondlikus korras, hiljem võeti muuseumijuhataja tööle poole kohaga. Tema töö sisuks oli läbi aegade eksponaatide kogumine, näituste ja kohtumiste korraldamine, giiditöö, mälestuste kogumine,

kodu-uurimislukude tööde juhendamise, koristamine, kütmise jne.

2004. aastal kolis muuseum ajaloolisesse majja, mis oli ehitatud 1894. aastal Häädemeeste mõisa kõrtsiks. Küllastaja rändab muuseumis purjelaevade ehitamise ja mere sõidu ajalukku. Muuseumis on Häädemeeste kaugsõidupurjekate nimekiri, fotosid neist laevadest, kaluritele ja meremeestele vajaminevaid esemeid, dokumente, töö- ja majapidamisriistu, koolitarbeid, rahvariideid jne. Eksponeeritud on ka valla harrastuskunstnike töid. 2020. aasta lõpuks on muuseumikogus üle 5000 museaali ja peaaegu 500 uurimislukku tööd, nii mõne- kui ka saja leheküljelisi, milles talletatud Häädemeeste kodukandi elu.

Muuseumi juures töötab 1999. aastast käsitööring Rääk (praegu MTÜ Häädemeeste Kunstkäsitööselts „Rääk“), mille liikmed maalivad, tikivad, koovad, punuvad Häädemeeste kohalikke mustreid oma töödesse. Käsitööringi töid eksponeeritakse muuseumi näitustel, näiteks 2015. aastal oli „Häädemeeste 445“, 2016. aastal „Meri ja

purjelaevade aeg“, 2017. aastal „155 aastat Häädemeeste kihelkonda“. Muuseumis toimuvad vestlusringid, kohtumised, ajalootunnid, muuseumitunnid õpilastele ja lasteaia lastele, valla ajaloo teemalised matkad. Muuseum on mäluasutus, mis sinne kultuuripärandi kogumise, hoidmise ja säilitamise kõrval panustab ka haridustegevusse, samuti pakub põnevaid meenutusi möödunud aegade kohta.

Kuigi vallas otsitakse usinalt uut muuseumi juhatajat, ei lasta Tiiul veel pille kotti pakkida. Tiiuga saab veel nii pool aastat muuseumijuttu puhuda ja teda muuseumi toimetuste juures näha.

Suured tänud sulle, Tiiu!

Aire Kallas-Maddison

Kasu nutikusest aianduses ja mesinduses

Eesti Põllumajandusmuuseum kogub andmeid aianduse ja mesinduse kohta nõukogude perioodi lõpul ning uue iseseisvusaja alguses, ligikaudu aastail 1970-2000. Valdkondade peensustest rohkem huvitavad meid ajastu iseärasused, mille kohta tänapäeval on teavet leida juba pisut raske. Kuidas hangiti, valmistati ja kohandati töövahendeid, müüdi või realiseeriti muul kombel oma saadusi, mida üldse sel ajal aianduse ja mesinduse juures oluliseks peeti. Esimene väike väljapanek laekunud materjalidest avatakse Eesti Põllumajandusmuuseumis Ülenurmes Tartumaal 4. septembril. Materjale on plaanis kasutada ka muuseumidevahelisel ühisnäitusel, mis on osa Tartu kui Euroopa 2024. a kultuuripealinna programmist.

Pange kirja oma teadmised selle eesti rahva hakkamasaamist käsitleva huvitava ja olulise teema kohta! Soovi korral teeme teiega intervjuu.

Suunav küsimustik:

Kirjeldage tulevaste põlvete jaoks mõnda aiandus- või mesindusalast probleemi, millele püüdsite ise lahendust leida (näit. kärjemaade traatimine – kas kasutasite ka elektrivoolu; mõnda varroatoosi raviks kasutatud võtet vms).

Kui olulised olid erinevad meetodid istikute, töövahendite jms hankimiseks (vabamüügilt kauplustest, EAMS-i kaudu, eraviisiliselt, jne). Kirjeldage mõnda üleskerkinud probleemi ja selle lahendust.

Kas olete valmistanud keerulisemaid ja töömahukamaid abivahendeid aianduse või mesinduse jaoks? Näit. kasvuhoone, vahapress, kahjurilõksud, aiatraktor vms. Kust saite materjale, kas kasutasite palgatööjõudu, milliseid nutikaid lahendusi kasutasite?

Kuidas saite hakkama aiasaadusi ründavate taimehaiguste ja aiakahjuritega? Milliseid huvipakkuvaid võtteid ja preparaate kasutasite? Kas kasutasite kahjurite

tõrjumiseks ka DDT-d ehk rahvakeelt tusti? Kas meisterdasite konkreetse töövahendi(d) tõrjerõõde tegemiseks?

Milliga arvestati piirdeade ja hekide rajamisel (saadaolevad materjalid, nägusus, kaitstus pilkude eest, koduloomade liikumine, n-ö kahejalgsed maasikakratisid vms)? Kas teie aias oli basseini, välikamin jms?

Kas Eesti Aianduse ja Mesinduse seltsi üritused olid kasulikud töövõtete õppimiseks? EAMS-i suvepäevad, näitusseminarid, jne.

Kas olete vahetanud seemneid, lille-sibulaid vms posti teel? Kui see oli nõukogude ajal, siis kas hiljem vajadus selle järele vähenes?

Kas kasutasite oma pere vajadustest üle jäävate aiasaaduste müügiks ETKVLi (Eesti Tarbijate kooperatiivide Vabariiklik Liit) varumiskontori teenust näiteks kartuli, õunte marjade jm turustamiseks? Kuidas see toimus?

Kas müüsite ise oma aiasaadusi (turul, EAMS-i müügipunkti kaudu, ajalehekuulutuse, isiklike suhete kaudu, sh vahetuskaubana)? Kirjeldage mõnda sellega seotud mälestust.

Kas olete käinud müümas ka Leningradi turul? Millisel kümnendil seda varianti kasutasite? Kuidas hankisite transpordi ja kas koostasite mitme pere peale ühise kauba viimise Leningradi turule? Milliseid vahendeid kasutasite, et kaup talvel sõidu ajal ära ei külmuks?

Milline oli vastaja põhitöö, haridus ja elukoht?

Vastused palume saata aadressil kaarel.vissel@memu.ee või Eesti Põllumajandusmuuseum, Pargi 4, Ülenurme, Kambja vald, Tartumaa, 61714. Oodatud on ka fotod ja muu materjal. Küsimustik on näha ka aadressil maaelumuuseumid.ee/aiandusmesindus.

Õnnitleme veebruarikuu sünnipäevalapsi!

*Et iga päev Sul oleks
isemoodi kaunis
ja igas uues päevas
isemoodi rõõm!*

3.02	MEETA LINKMANN	92	Häädemeeste alevik
9.02	LIIDIA VÄLJAPÕHI	92	Uulu küla
4.02	EINARD VAHER	90	Häädemeeste alevik
6.02	HILDE PULK	90	Uulu küla
21.02	HELGI TALI	87	Pulgoja küla
7.02	ILSE-ALICE PÄRNA	85	Piirumi küla
12.02	EEVI KUKK	85	Võidu küla
12.02	ÜLO VAINOMÄE	85	Soometsa küla
14.02	TAIMO PALITS	85	Soometsa küla
23.02	AVO SALUMETS	85	Massiaru küla
6.02	EINO KALDAS	84	Piirumi küla
10.02	MARET LUUSE	84	Laadi küla
16.02	ELMA KARI	84	Reiu küla
16.02	LINDA AASAV	84	Häädemeeste alevik
25.02	VELLO-EINAR RULLI	84	Häädemeeste alevik
3.02	VAIKE MURU	83	Krundiküla
4.02	AITA SUIKONEN	83	Häädemeeste alevik
22.02	IDA KARM	83	Ikla küla
9.02	TIJU MÄGI	82	Häädemeeste alevik
24.02	ENDA LORENTS	82	Häädemeeste alevik
24.02	SULEV LILLE	82	Arumetsa küla
3.02	RUTA-ARIA TEE	81	Krundiküla
12.02	VÄINO SUUR	81	Uulu küla
13.02	LUULE PALUOJA	81	Leina küla
13.02	EMELGELINA SKVORTSOVA	81	Reiu küla
16.02	HELGI NAAR	81	Kabli küla
23.02	SILVI PARDEL	81	Võiste alevik
7.02	HERME ARUMÄE	80	Reiu küla
10.02	HELGI TAMMELEHT	80	Treimani küla
13.02	VAIKE KALLAS	80	Treimani küla
2.02	ANTS VALTNA	75	Soometsa küla
21.02	ERNA LINK	75	Treimani küla
22.02	JUHAN KUUSK	75	Reiu küla
23.02	VALERI ANDERSON	75	Reiu küla
28.02	REET MIKK	75	Häädemeeste alevik
1.02	ANARI MARTIN	70	Reiu küla
1.02	VIKTOR TALTS	70	Tahkuranna küla
1.02	EEVI SADAM	70	Uulu küla
5.02	TIJU KESKKÜLA	70	Häädemeeste alevik
6.02	VALDA JÜRIMA	70	Lepaküla
10.02	AUNE MANDRIBAS	70	Võiste alevik
25.02	INGE MUST	70	Võiste alevik
16.02	REIN SOOSAAR	65	Piirumi küla
1.02	ARNE LAINELA	60	Urissaare küla
2.02	URMAS LAINE	60	Võiste alevik
16.02	KATI-REET OJA	60	Reiu küla

Vallaelanike soovil on avaldatud ka sünnipäevalapse elukoht küla täpsusega. Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avaldamist lehes, peaksid sellest teatama e-posti aadressil tiu.sommer@haademeeste.ee ja toomas.abel@haademeeste.ee või telefonidel 444 8897 ja 446 4175 või 508 9266 ja 5819 0592 hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.

TOIMETUS

Väljaandja ja toimetus: Häädemeeste Vallavalitsus
Toimetajad: Tiiu Sommer ja Toomas Abel
Telefon 444 8897 või 446 4175
e-kiri: tiu.sommer@haademeeste.ee või toomas.abel@haademeeste.ee

Postiaadress: Ajaleht "Liiviranna"
Pargi tee 1 Uulu, Häädemeeste vald 86502, Pärnumaa
Küljendus ja trükk: Hansaprint OÜ
Tiraaž 2120 eksemplari

VALLAMAJA: 444 8890 ja 5335 8992,
haademeeste@haademeeste.ee
Järgmise lehe materjalid peavad toimetusse jõudma
hiljemalt eelneva kuu 28. kuupäevaks.

Õnnitleme noori peresid

RANNET HINDREUS	11.01.2021
Ema Anne Hindreus, isa Märt Hindreus	
ARMIN KESKVA	18.01.2021
Ema Mariana Keskva, isa Janek Keskva	
ANNI LEPPIK	22.01.2021
Ema Anneli Leppik, isa Rainer Leppik	
MEHIS RAID	25.01.2021
Ema Elona Raid, isa Jaak Raid	
HANS KUKKE	30.01.2021
Ema Anneliis Jaanus, isa Henri Kukke	

KOGUDUSTE TEATED

EELK Häädemeeste Püha Miikaeli kirikus:

14. veebruaril kell 12.00	I pühapäev enne paastuaega
17. veebruaril kell 12.00	Tuhkapäev. Paastuaia algus
21. veebruaril kell 12.00	Paastuaia I pühapäev
24. veebruaril kell 12.00	Eesti Vabariigi aastapäev. Apostel Mattiase püha
28. veebruaril kell 12.00	Paastuaia II pühapäev
7. märtsil kell 12.00	Paastuaia III pühapäev
14. märtsil kell 12.00	Paastuaia IV pühapäev

Jumalateenistused talveajal toimuvad kogudusemajas Pärnu mnt 34. Teisipäevast reedeni kell 6.30 (üldjuhul) argipäevamissid kogudusemajas.

EELK Tahkuranna Maarja kirikus (Võistes):

7. märtsil kell 9.30	Paastuaia III pühapäev
----------------------	------------------------

EELK Treimani Püha Matteuse kirikus:

21. veebruaril kell 14.00	- Paastuaia I pühapäev
---------------------------	------------------------

Ka kirikus tuleb järgida tervisealaseid korraldusi, nagu lähikontakti vältimine, käte desinfitseerimine ja maski kandmine.

Lähem info: tel 5633 5750 (õpetaja Tauno Teder)

JUMALATEENISTUSED ÕIGEUSU KIRIKUTES

Häädemeestel:	
24. veebruaril kell 10	Iseseisvuspäeva liturgia. Eesti Vabariigi aastapäev
14. märts kell 15	Suure paastu alguse jumalateenistus

LUMETÖRJETÖÖD VÄIKETRAKTORIGA

INFO Tel. 5575681

LÕHUTUD PLIIDI- JA AHJUPUUDE MÜÜK KOOS VEOGA.

Telefon 5347 0723 / OÜ Mardi Metsatalu

IN MEMORIAM

AINO ORAV

02.01.1924 – 21.01.2021

Karge talvepäev viis meie hulgast armastatud õpetaja, kultuuri- ja ühiskonnategelase Aino Orava. Ta sündis kesk metsade laulu, sookaskede ja talvetuulte mühas Pärnumaal Surju metsavahi perekonnas. Ta lõpetas Surju 6-klassilise kooli 1938 ja Pärnu Tütarlaste Gümnaasiumi 1943. aastal. Ta töötas pikki aastaid Surju ja Kabli koolis lauluõpetajana ja tegeles õpilaste ise-

tegevusringide juhendajana. Kablis elades jätkus tal jõudu elavdada küla seltsielu. Ta juhendas Kabli seltsimaja laulu- ja näiteringide tööd. 1951. aastal hakkas Kabli seltsimaja juures tegutsema naisansambel, juhendajaks ikka aktiivne Aino. Ansambli liikmed küll vaheldusid, kuid see tegutses Aino juhendamisel kuni 2011. aastani – seega järjepidavust 60 aastat. Ta on töötanud mitmel korral ka Kabli seltsimaja juhataja ja kunstilise juhi ametikohal. 1987. aastast alates oli Aino Kabli eakate klubi "Kanarbik" president. Tema organiseeritud üritused olid huvitavad, sisutihedad ja rahvast tuli kokku Tahkrannast Iklaani. Tema suurepärase oraatorlik võime lummas meid kõiki – selge, puhas, kaunis emakeel. 1999. aastal oli Aino kutsutud Eesti presidendi vastuvõtule. Alates 1989. aastast osales Aino Rahvusvahelise Kirjasõprade Klubi töös – tal oli kirjasõpru Saksamaal, Hollandis, Šveitsis, USA-s ja Austraalias. Kirjade teel vahetati meeneid, fotosid, postkaarte – niimoodi on Aino meie väikest Eestimaad ja Kabli küla tutvustanud suurele ilmale. Ainole omistati "Kabli küla sõber" auväärne tiitel aastal 2004 ja 2011. a paigaldati Ainole nimeline tänapink – 60 aastat Kabli kultuurielu järjepideva hoidmise eest. Nüüd aga asetame tänapingile leinaküünla ja teeme järelehüüde:

"On külm küll põhjamaa talu, tuules tõrksas pahkuvad käed. Läbi lume öös kahlab me jalga, kuid taevas Sinu tähte vaid näeme.

Oled valgus varjude vöös. Elu lõpmatus, armastus hõim- sellest vaid üle käib lunastav võim."

Puhka rahu, kallid Aino ja sügav kaastunne omastele.

Kabli Külaselts MTÜ

Elu on tundmatu tee, kunagi ei tea, millal lõppeb see.

Mälestame head naabrimeest
URMAS KOHJUS
18.06.1964 – 15.01.2021
Kaastunne lähedastele.

Pärnu mnt 5 majarahvas

On lahkunud
ARNO TEE
Mälestus jääb...

Sõbrad Kablist

**OÜ ESTEST PR ostab
METS- JA PÖLLUMAAD**

Tel 50 45 25, 51 45 215
info@est-land.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

MÄLESTAME LAHKUNUID

VLADIMIR HOLTER
27.03.1958 – 02.01.2021 Võiste alevik

THEDA IMKE REHBOCK
27.08.1957 – 02.01.2021 Laadi küla

JAAN LANK
08.11.1950 – 12.01.2021 Soometsa küla

AINO ORAV
02.01.1924 – 21.01.2021 Kabli küla

AINA JÜRISOO
04.09.1930 – 24.01.2021 Ikla küla

ARNO TEE
27.01.1976 – 31.01.2021 Penu küla

JAAN LOORENTS
05.09.1946 – 03.02.2021 Jaagupi küla

